EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 4.2.2026.
COM(2026) 60 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par to deleģēto pilnvaru īstenošanu, kas Komisijai piešķirtas uz Regulas (ES) 2015/2283 par jauniem pārtikas produktiem 31. panta pamata

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par to deleģēto pilnvaru īstenošanu, kas Komisijai piešķirtas uz Regulas (ES) 2015/2283 par jauniem pārtikas produktiem 31. panta pamata

1. IEVADS

Šis ziņojums atbilst pienākumam, kas Komisijai noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2015/2283 (2015. gada 25. novembris) par jauniem pārtikas produktiem[1] ("Jauno pārtikas produktu regulas") 32. panta 3. punktā. Regula par jauniem pārtikas produktiem iedibina vispārīgos principus, prasības un pienākumus, kas reglamentē atļauju piešķiršanu jauniem pārtikas produktiem Savienības tirgū, nodrošinot sekmīgu iekšējā tirgus darbību un turklāt augstā līmenī aizsargājot augstu cilvēka veselību un patērētāju intereses.

Jauno pārtikas produktu regulas 31. pants Komisijai piešķir pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, ar ko koriģēt un tehnikas un zinātnes attīstībai vai definīcijām, par kurām panākta vienošanās starptautiskā līmenī, pielāgot 3. panta 2. punkta f) apakšpunktā minēto ar inženierijas paņēmieniem iegūtu nanomateriālu definīciju.

2. JURIDISKAIS PAMATS

Saskaņā ar Jauno pārtikas produktu regulas 32. panta 3. punktu pilnvaras uz 31. panta pamata pieņemt deleģētos aktus Komisijai bija piešķirtas uz pieciem gadiem no 2015. gada 31. decembra. Ne vēlāk kā deviņus mēnešus pirms piecu gadu perioda beigām Komisijai bija jāsagatavo ziņojums par to pilnvaru deleģēšanas īstenošanu, ko tai bija piešķīrusi Jauno pārtikas produktu regula. Pilnvaru deleģēšana bija uz piecu gadu periodiem automātiski jāpagarina, ja vien pret šādu pagarināšanu vēlākais trīs mēnešus pirms katra perioda beigām nav iebilduši Eiropas Parlaments vai Padome.

3. DELEĢĒŠANAS ĪSTENOŠANA

Īstenojot deleģējumu, ko piešķīris Jauno pārtikas produktu regulas 31. pants, Komisija ir spērusi soļus, lai pieņemtu deleģēto aktu, kas koriģē un pielāgo ar inženierijas paņēmieniem iegūtu nanomateriālu definīciju.

Jauno pārtikas produktu regulas 3. panta 2. punkta f) apakšpunkts "inženierijas ceļā iegūtu nanomateriālu" definē šādi:

> "*ar nolūku izgatavots materiāls, kam viens vai vairāki izmēri ir 100 nm vai mazāk vai kas iekšpusē vai virsmas līmenī sastāv no smalkām funkcionālām daļām, no kurām*

[1]Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/2283 (2015. gada 25. novembris) par jauniem pārtikas produktiem un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1169/2011 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 258/97 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1852/2001 OV L 327, 11.12.2015., 1. lpp.

daudzām viens vai vairāki izmēri ir 100 nm vai mazāk, tostarp struktūras, aglomerāti vai sakopojumi, kuru izmērs var būt virs 100 nm, bet kuri saglabā nanoizmēram raksturīgās īpašības.

Nanoizmēram raksturīgās īpašības ietver:

(i) īpašības, kas saistītas ar attiecīgo materiālu lielo īpatnējo virsmu; un/vai

(ii) specifiskas fizikālķīmiskās īpašības, kas atšķiras no tā paša materiāla īpašībām, kad tam nav nanoizmēra."

Šīs definīcijas pamatā ir Komisijas 2011. gada 18. oktobra ieteikums[2], ar kuru tika ieviesta nanomateriāla definīcija.

Pēc tam 2022. gada 10. jūnijā, balstoties uz modernākajiem tehnikas un zinātnes sasniegumiem, tika pieņemts jauns Komisijas ieteikums par nanomateriālu definīciju ("Komisijas ieteikums")[3]. Komisijas ieteikums bija izstrādāts pēc rūpīgas pārskatīšanas[4] un mērķorientētas apspriešanās ar ieinteresētajām personām[5].[6]

Ņemot vērā pārskatīto definīciju, kas ieviesta ar Komisijas ieteikumu, un ieteikuma aicinājumu attiecīgi saskaņot spēkā esošos tiesību aktus, kopš 2022. gada oktobra Komisijas ekspertu grupa[7], kuras sastāvā ir valstu eksperti, palīdzēja Komisijai sagatavot deleģēto aktu, kas inženierijas ceļā iegūtu nanomateriālu definīciju koriģētu un pielāgotu Jauno pārtikas produktu regulas vajadzībām. Šajā darbā tika ņemta vērā 2021. gada 30. jūnijā pieņemtie un 2021. gada 3. augustā publicētie *EFSA* "*Guidance on risk assessment of nanomaterials to be applied in the food and feed chain*: *human and animal health*" ("Tādi norādījumi par nanomateriālu riska novērtēšanu, kas jāizmanto pārtikas un barības apritē: cilvēka un dzīvnieku veselība")[8]. Būtiski

---

[2]Komisijas Ieteikums (2011. gada 18. oktobris) par nanomateriālu definīciju (2011/696/ES). OV L 275, 20.10.2011., 38. lpp.

[3]Komisijas Ieteikums (2022. gada 10. jūnijs) par nanomateriālu definīciju (C/2022/3689). OV C 229, 14.6.2022., 1. lpp.

[4]Komisijas Kopīgā pētniecības centra (JRC) ziņojumi "Zinātne politikai":
– *"Towards a review of the EC Recommendation for a definition of the term "nanomaterial' - Part 1*: *Compilation of information concerning the experience with the definition*". EUR 26567 EN; *doi*:10.2788/36237 (2014).
– *"Towards a review of the EC Recommendation for a definition of the term "nanomaterial" - Part 2*: *Assessment of collected information concerning the experience with the definition*". EUR 26744 EN; *doi*: 10.2787/97286 (2014).
– *"Towards a review of the EC Recommendation for a definition of the term "nanomaterial" - Part 3*: *Scientific-technical evaluation of options to clarify the definition and to facilitate its implementation*". EUR 27240 EN; *doi*:10.2788/678452 (2015).

JRC ziņojumi:
– *"An overview of concepts and terms used in the European Commission's definition of nanomaterial"*. EUR 29647 EN; *doi*:10.2760/459136 (2019).
– *"Identification of nanomaterials through measurements"*. EUR 29942 EN; *doi*:10.2760/053982 (2019).

[5]Mērķorientētā apspriešanās ar ieinteresētajām personām notika no 2021. gada 6. maija līdz 30. jūnijam.

[6]Pārskatīšanā un apspriešanā ar ieinteresētajām personām gūtie rezultāti ir izskaidroti Komisijas dienestu darba dokumentā (SWD(2022)150), kas pievienots Komisijas ieteikumam.

[7]https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=en&do=groupDetail.groupDetail&groupID=3560&Lang=LV

[8] https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6768

nepieciešams bija arī izmantot ieinteresēto personu pieredzi, lai apzinātu praktiskus jautājumus, kas saistās ar to, kā ir definēti inženierijas ceļā iegūti nanomateriāli, konkrētāk, šādas atsauksmes tika lūgtas līdztekus apspriešanai, kas notika no 2023. gada 30. novembra līdz 2024. gada 12. janvārim[9].

Komisija 2024. gada 14. martā pieņēma deleģēto regulu, ar ko attiecībā uz termina "ar inženierijas paņēmieniem iegūts nanomateriāls" definīciju groza Jauno pārtikas produktu regulu[10] ("Komisijas deleģētā regula"). Tā tiecās nodrošināt ar inženierijas paņēmieniem iegūtu nanomateriālu definīcijas saskaņotību ES tiesiskajā regulējumā un, lai sasniegtu Jauno pārtikas produktu regulas mērķus, risināt problēmas, kas konstatētas, īstenojot "ar inženierijas paņēmieniem iegūtu nanomateriālu" definīciju minētajā regulā. Tālab Komisijas deleģētā regula ietvēra Komisijas ieteikumā noteiktās vispārīgās inženierijas ceļā iegūtu nanomateriālu definīcijas galvenos elementus, kuros bija ietverti modernākie tehnikas un zinātnes sasniegumi. Konkrētāk, grozītajā definīcijā bija iekļauta lieluma robežvērtība (< 100 nm), tādu materiālu izslēgšana no definīcijas, kuru virsmas un tilpuma attiecība nesasniedz noteiktu vērtību, "daļiņas", "sakopojuma" un "aglomerāta" definīcijas un noklusējuma robežvērtība, proti, lai materiālu varētu uzskatīt par nanomateriālu, nanomērogā jābūt 50 % daļiņu.

Atbilstoši deleģēto aktu pieņemšanas procedūrai Komisijas deleģētā regula tika nosūtīta izskatīšanai Eiropas Parlamentā un Padomē. 2024. gada 24. aprīlī Eiropas Parlaments pret Komisijas deleģēto regulu iebilda[11]. Iebildumā Eiropas Parlaments apgalvoja, ka Komisijas deleģētā regula nesader ar Jauno pārtikas produktu regulas mērķi un saturu un pārsniedz deleģētās pilnvaras, kas piešķirtas ar minētās regulas 31. pantu. 2024. gada 29. augustā Komisija uz Eiropas Parlamenta iebildumu oficiāli atbildēja[12]. Ņemot vērā minēto iebildumu, Komisijas deleģētā regula spēkā nestājās. Tāpēc termina "inženierijas ceļā iegūts nanomateriāls" definīcija Regulas par jauniem pārtikas produktiem 3. panta 2. punkta f) apakšpunktā paliek nemainīga.

---

[9] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14049-Revision-of-the-definition-of-engineered-nanomaterial-in-food_lv

[10] Komisijas Deleģētā regula (ES)(2024. gada 14. marts), ar ko attiecībā uz termina "ar inženierijas paņēmieniem iegūts nanomateriāls" definīciju groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2015/2283 par jauniem pārtikas produktiem. C(2024) 1612 *final*.
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=PI_COM:C(2024)1612

[11] Iebildumi pret deleģētu aktu: Jauni pārtikas produkti – termina "ar inženierijas paņēmieniem iegūts nanomateriāls" definīcija. Eiropas Parlamenta rezolūcija (2024. gada 24. aprīlis) par Komisijas Deleģēto regulu (2024. gada 14. marts), ar ko attiecībā uz termina "ar inženierijas paņēmieniem iegūts nanomateriāls" definīciju groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2015/2283 par jauniem pārtikas produktiem. C(2024)01612 – 2024/2691(DEA).
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2024-0316_LV.pdf

[12] Dokuments SP(2024)399. Turpmākie pasākumi attiecībā uz Eiropas Parlamenta neleģislatīvo rezolūciju par Komisijas Deleģēto regulu (2024. gada 14. marts), ar ko attiecībā uz termina "ar inženierijas paņēmieniem iegūts nanomateriāls" definīciju groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2015/2283 par jauniem pārtikas produktiem.
https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2024/2691(DEA)

4. SECINĀJUMS

Pēdējo gadu laikā Komisija ir spērusi soļus, īstenojot deleģētās pilnvaras, kas tai piešķirtas uz Jauno pārtikas produktu regulas 31. panta pamata. Komisija uzskata, ka pilnvarojums ir jāpaplašina, jo būtiski nepieciešams nodrošināt, lai Jauno pārtikas produktu regulas 3. panta 2. punkta f) apakšpunktā minētā ar inženierijas paņēmieniem iegūtu nanomateriālu definīcija būtu pielāgota tehnikas un zinātnes attīstībai vai definīcijām, par kurām panākta vienošanās starptautiskā līmenī. Uz šādas tehniskas saskaņošanas pamata iekšējā tirgū tiek nodrošināti vienlīdzīgi konkurences apstākļi, turklāt augstā līmenī aizsargājot cilvēka veselību un patērētāju intereses, un tie ir Jauno pārtikas produktu regulas mērķi. Turpinoties *status quo,* materiāli, kas būtu jādefinē kā "ar inženierijas paņēmieniem iegūti nanomateriāli", arī turpmāk netiks kā tādi definēti, tādējādi patērētājiem liedzot saņemt nepieciešamo informāciju par to klātbūtni produktos.

Ar šo ziņojumu Komisija izpilda ziņošanas prasību, kas paredzēta Jauno pārtikas produktu regulas 32. panta 3. punktā, un aicina Eiropas Parlamentu un Padomi šo ziņojumu ņemt vērā.